

مجموعہ سنون

از

جمعیت علمیہ عثمانیہ

ایکینچی سہنہ

نومبر و ۲۴

ذی الحجہ

استانبول

جمعیت علمیہ عثمانیہ مطبعہ سندہ طبع اول نمشدر

۱۲۸۰

قونيله رق آتسه وضع اولنسه صوقي نادقده شېشه يي كاملا طولدير دقدن
بشقه طاشمسي دخی اجسام مایعه نك انبساطنی اثبات ایدر.

(بقیده سی صکره)

(قدری)

(ارضك حرکت يومیه سنك ماده اثباتی)

اربابی عندئده معلوم اولدیغی اوزره کره ارضك ایکی دورانی اولوب
برسی شمك اطرافنده درکه اوچوز التمش بش کون بش ساعت
قرق سکز دقیقه الی بر ثابده دورینی تکمیل ایدوب فصول
اربعة بوندن حصوله کلور و دیگری کندو محوری اوزره درکه یکرمی
اوچ ساعت الی الی دقیقه و درت ثابده دورینی تکمیل ایدوب
کیجه ایله کوندزی انتاج ایلر. اشبو حرکاتک ایکهسی دخی بر چوق
دلائل علیه ایله ثابت و تحقیقی ایسه ده حرکت ثابته نك ماده
و رأی العین اثباتیچون بوندن بر قاج سنه مقدم فرانسه حکما سندن
موسیو فوقوبر طریق تجربه تصور ایدرک پارسده علی ملا الناس
اجرا ایتمش و بعده اورویاتک سائر مخالفینده دخی اعاده قلمشدر.
تجربه مذکوره نك نه اساس اوزرینه مبنی اولدیغی و نوجهله اجرا
قلمدیغی بر وجه اتی تعریف و بیان اولنور.
اشبو تجربه بر رقاص خط حرکتک تغیر ایتما سندن عبارت اولوب
جراثقال فننده عطالت تعبیر اولنان خاصه اوزرینه مبنی دز. ارضك

قطبیتندن بریسی اوزرینه معلقی بر رقااص فرض اولنسه اشبو
 رقااصك ارضه قطعا ارتباطی اولوب بو وجهله بالظبع ارضك
 حرکت یومیه سندن متأثر اولیه جغندن خط حرکتك برقرار
 اوزره طوره جغی اشکاردرو بو حالدده قطب اوزرنده اشبو رقااصك
 یانی باشنده بولنسه جق بر شخص مفروض ارضه تابع اوله رق دور
 ایتدجکه رقااص خط حرکتك کندوسنه نسبتله هر طرفه مائلا
 تبدل ایلدیکنی مشاهده ایدرو کندوسی ارضك حرکتی حس
 ایده مدیکندن تبدلات واقعه یی رقااص خط حرکتك تغیرینه حل
 ایلر فقط رقااص خط حرکتك شرقدن غربه طوغری تحوانه دقت
 اولندقدده بالعکس ارضك غربدن شرقه طوغری حرکت ایلدیکی
 اکلا شیلور. انجق رقااصك ارضه اتصالی اولیان بر محله تعلیق ممکن
 اولدیغندن شو تجربه نك اجراسی قابل دکلدر ظن اولنور ایدی.
 مومی الیه موسیو فوقوبالتجر به اثبات ایلدیکی اوزره بر چنکله بر
 رقااص تعلیق اولنهرق اشبو چنکل تحریک اولنسه رقااصك خط حرکتی
 قطعا تغیر ایلر. بو وجهله چنکل حرکتك رقااص خط حرکتی
 اوزرینه تأثیری اولدیغی ثابت اولدیغی حالدده سالف الذکر تجربه نك
 اجراسی ممکن اولور.

ارض دکر من طاشی کی کندو محوری اوزرنده دوزان ایلدیکی حالدده
 قطبیتندن بریسی اوزرینه بر رقااص تعلیق اولدیغی حالدده ارض
 حرکت یومیه سنی تکمیل ایتدیکی مدته یعنی یکرمی اوچ ساعت الی
 الی دقیقه درت ثانیه ده اشبو رقااص خط حرکتی دخی بر کره دورینی
 اکال ایدر. رقااص بالعکس خط استوا اوزرنده بولنور ایسه معلقی
 اولدیغی محل رقااصك خط حرکتیه برابر خط استوایه موازی اوله رق

ارض ايله برابر حرکت ايدە جکندن رقاصک دورى غير محسوس اولور . بنأ عليه خط استوا اوزرنده ارضک حرکتى اثبات ایچون رقاص استعمال اولنه من فقط رقاص قطب ايله خط استوا يينده استلان بر نقطه اوزرنده تعلیق اولنسه رقاص خط حرکتک تحولى محسوس اولور ايسه ده اشبو نقطه هر نقدر خط استوايه يقين اولور ايسه اولقدر رقاص خط حرکتک تحولى از محسوس اولور . جراثقال قاعده سنجهر قاصک بر دائره یی کاملاً دور ایتسیچون لازم اولان مدت ايله رقاصک واقع اولدیغی محاک عرض جغرافیسی یینشده بر نسبت اولوب بوکا جیب تعیر اولنور . بر محاک عرض جغرافیسنه مخصوص اولان خط نقدر اوزون اولنور ايسه رقاصک سرعت رقاصی او نسبتله قصه اولور و خط مذکور بالعکس نقدر قصه اولور ايسه رقاصک مدت دوریه او قدر اوزون اولور یعنی بر محاک عرض جغرافیه سنه مخصوص اولان خط ايله رقاصک سرعت رقاصی متکافه متناسیدر .

اشبو تجریه ییك سكر یوزاللی بر سته سنده پارسده پانتوم کلیاسنده
اجرا اولوب رقاص قبه نك اورتیه سته تعلیق اولمشیدی و اشبورقاص
بو کلمامش بر ایپ اوچنده معلق بر باقر کله دن عبارت اولوب حرکتی
غایت یواش اولق ایچون اشبو ایپ ممکن مرتبه مرتفع بر محله تعلیق
اولمق و مذکور کله نك اشاغی یه کله جك طرفی اسباب آتیه یه منی
سیوری اولق لازم کلور.

یوری اوجی اور زمین کے درمیان
رقاص حرکت ایندہ جکی زمین اوزرینہ دائرہ شکلندہ بر مقدار
غناک قوم دو کیلوب رقاض حرکتہ باشلادقدہ کلہ نک سیوری
اوجی اشبو دائرہ نک ایکی محلہ طوقندرق اورالده بر اثر براغور
اول حالده رقاض غایت کرکن اولہ رق زمیندن بر قاج متر ارتفاعده

بر طرفه طوغری چکله رک بر ایپ ایله باغلانور و اورادن ایرلدقه
 صار صلهای ایچون اشبو ایپ بر کبریت ایله حرق و قطع اولنور.
 رتاصک ایلاک دفعه حرکنده کلهک اوجی قوم اوزرنده ایکی چزکی
 چزر و بو چزکیله مثلاً رتاصک ایلاک حرکتی شمالدن جنوبه طوغری
 اولدیغی حالده عظامت خاصه سی اقتضا سنجه ایکنجی حرکتی
 ینه او خط اوزرنده وقوع عیسی لازم کلور ایکن اولکی خطک
 صول طرفده بر چزکی چزر و بو تجربه در سعادتده اجرا اولدیغی
 تقدیرده سیاق مذکور اوزره حرکت ایدرک ساعتده اون بدرجه
 قطع و بالاده ذکر اولدیغی وجهله رقا ص اوتوز یدی بچق ساعت
 مرورنده بدأ ایتش اولدیغی خط اوزرینه عودت ایدر.
 (حاجی اسکندر)

(دائرة معارف عمومی کشادی)

هر صنف تبعه شاهانه بینده علوم و معارف نافعدهک انتشاری نزد
 سلطنت سینه ده کال درجه مطلوب و ملترم اولدیغک بر دلیل
 جدیدی اولق اوزره بودفعه با اراده سینه حضرت پادشاهی دائرة
 معارف عمومی عنوانیه بر مجلس تشکیل بیورلشدر. بو خصوصه
 دائر شرفصادر اولوب صورتی زیرده مندرج بولنان تذکره سامیه
 جناب وکالتپناهی مطالعه سندن دخی مستبان اوله جغی وجهله
 مجلس مذکور ممالک محروسه شاهانه ده بولنان کافه مکاتبه نظارت
 و بونلرک حسن اداره و انتظام لری اسبابک استحصانه سعی و همت